

Metodické vysvětlivky

Stanovení, která obec je městem, procházelo dlouhodobým historickým vývojem. Bylo dáno povýšením obce na město, později zákony se seznamy měst event. s nově určenými městy. Podrobněji je o vývoji zařazování obcí mezi města pojednáno v publikaci Českého statistického úřadu „Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005“ (<http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/p/4128-04>).

Na základě zákona č. 234/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, stanovil předseda Poslanecké sněmovny od 30.1.2007 celkem 45 nových měst. Podle stavu k 30.1.2007 bylo měst, tj. obcí s působností městského úřadu nebo magistrátu, celkem 574.

Do této publikace byla vybrána města, která za celé sledované období (1991–2006) alespoň v jednom roce přesáhla hranici 5 tis. obyvatel. Dále bylo zařazeno šest měst (Starý Plzeňec – okres Plzeň-město, Třemošná – okres Plzeň-sever, Hrádek – okres Rokycany, Trmice – okres Ústí nad Labem, Zlaté Hory – okres Jeseník, Konice – okres Prostějov), která tuto podmínku sice nesplňují, ale byla doplněna pro dodržení další, zde stanovené podmínky, to je uvedení minimálně dvou měst z každého okresu (výjimkou je jen okres Brno-město tvořený pouze městem Brno). Celkem je do publikace zařazeno 284 měst.

Trmice, které jsou do publikace zařazeny (viz výše), existují jako samostatná obec až od 1.1.1994, kdy se oddělily od Ústí nad Labem, takže za roky 1991–1993 údaje nemají.

Na základě vyhlášky č. 513/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky, došlo s účinností od 1.1.2007 ke změně okresu u 119 obcí. Publikace obsahuje zařazení měst do okresů podle stavu k 1.1.2007.

Počet vybraných měst podle krajů a okresů

Kraj, okres	Počet	Kraj, okres	Počet	Kraj, okres	Počet
Hlavní město Praha	1	Karlovarský	13	Vysočina	19
Středočeský	38	Cheb	4	Havlíčkův Brod	4
Benešov	3	Karlovy Vary	3	Jihlava	4
Beroun	3	Sokolov	6	Pelhřimov	3
Kladno	3	Ústecký	29	Třebíč	4
Kolín	2	Děčín	6	Žďár nad Sázavou	4
Kutná Hora	3	Chomutov	4	Jihomoravský	24
Mělník	3	Litoměřice	4	Blansko	4
Mladá Boleslav	4	Louny	4	Brno-město	1
Nymburk	4	Most	3	Brno-venkov	5
Praha-východ	5	Teplice	6	Břeclav	3
Praha-západ	3	Ústí nad Labem	2	Hodonín	5
Příbram	3	Liberecký	15	Vyškov	4
Rakovník	2	Česká Lípa	4	Znojmo	2
Jihočeský	20	Jablonec nad Nisou	3	Olomoucký	15
České Budějovice	2	Liberec	4	Jeseník	2
Český Krumlov	2	Semily	4	Olomouc	4
Jindřichův Hradec	3	Královéhradecký	23	Prostějov	2
Písek	3	Hradec Králové	4	Přerov	4
Prachatice	2	Jičín	3	Šumperk	3
Strakonice	3	Náchod	7	Zlínský	20
Tábor	5	Rychnov nad Kněžnou	4	Kroměříž	5
Plzeňský	18	Trutnov	5	Uherské Hradiště	4
Domažlice	3	Pardubický	18	Vsetín	4
Klatovy	4	Chrudim	4	Zlín	7
Plzeň-město	2	Pardubice	3	Moravskoslezský	33
Plzeň-jih	2	Svitavy	4	Bruntál	4
Plzeň-sever	2	Ústí nad Orlicí	7	Frýdek-Místek	4
Rokycany	2			Karviná	7
Tachov	3			Nový Jičín	8
				Opava	5
				Ostrava-město	3

Stav obyvatel k 31.12. určitého roku plus přirozený (živě narození mínus zemřelí) a migrační pohyb (přistěhovalí mínus vystěhovalí) v roce následujících je stavem obyvatel k 31.12. následujícího roku. Pouze v letech sčítání lidu, domů a bytů, ze kterého vychází nová bilance obyvatelstva všech územních jednotek, uvedený výpočet neplatí. V období, které je předmětem zájmu této publikace, se jedná o stav k 31.12.2001, který navazuje na výsledky sčítání k 1.3.2001, nikoliv na stav k 31.12.2000.

Kromě přirozeného a migračního pohybu jsou změny počtu obyvatel dány i slučováním event. rozdělováním obcí nebo jejich částí. Administrativní změny měst zařazených do této publikace jsou uvedeny v tabulce na konci metodických poznámek.

Veškeré údaje se týkají všech obyvatel, kteří mají v městě trvalé bydliště, a to bez ohledu na státní občanství. Od r. 2001 (v návaznosti na sčítání lidu, domů a bytů 2001) údaje zahrnují cizince s vízy nad 90 dnů (podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců), a také cizince s přiznaným azylem (podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Od 1.5.2004, v návaznosti na tzv. Euronovelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se údaje týkají občanů zemí EU s přechodným pobytem na území ČR a občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem. Údaje zahrnují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině.

U všech údajů týkajících se věku je uveden vždy dokončený věk v rocích. Index stáří je počet osob ve věku 65 roků a starších na 100 osob ve věku 0-14 roků.

Do měst jsou sňatky zařazeny podle místa trvalého bydliště ženicha, rozvody podle posledního společného bydliště manželů, narození podle místa trvalého bydliště matky, potraty podle místa trvalého bydliště ženy a zemřelí podle místa trvalého bydliště zemřelého.

Přesné vymezení pojmů živě narozené dítě a potrat je uvedeno v publikaci Demografická ročenka České republiky 2005 (kód 4019-06).

Údaje o zemřelých podle příčin smrti byly za roky 1991-1993 tříděny podle Mezinárodní statistické klasifikace nemocí, úrazů a příčin smrti ve znění 9. decenální revize (MKN-9) a za roky 1994-2006 podle Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění 10. decenální revize (MKN-10). V této publikaci jsou uvedeny údaje za vybrané skupiny nebo příčiny za celé období, i když vymezení skupin příčin nebo příčin nemusí být v období rozdílných revizí zcela totožné.

Stěhování je změna trvalého bydliště z obce do obce v ČR nebo přes hranice ČR (zahraniční stěhování). V publikaci jsou uvedeny údaje za stěhování celkem, to znamená v úhrnu za stěhování mezi obcemi ČR a za zahraniční stěhování.

Použité značky v tabulkách:

Pomlčka (-) na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Písmeno (x) na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Nula (0) je použita pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Změny v administrativním vymezení vybraných měst

Město	Územní změna (kladná hodnota v počtu obyvatel = připojení ¹⁾ , záporná hodnota v počtu obyvatel = odpojení ¹⁾)		
	k 1.1.	počet obyvatel	obec
Bělá pod Bezdězem	1992	-264	Březovice
Benátky nad Jizerou	1993	-173	Sedlec
Bílovec	1993	-496	Bílov
Bílovec	1996	-539	Slatina, Bílov, Bítov
Bílovec	1999	-785	Bravantice
Blansko	2000	-592	Spešov
Blatná	1993	-375	Buzice, Chlum, Bezdědovice
Blatná	1994	-97	Hajany
Boskovice	1992	-1 770	Chrudichromy, Lhota Rapotina, Němčice, Sudice, Valchov
Boskovice	1993	-948	Ludíkov, Velenov Újezd u Boskovic
Bruntál	1992	-934	Milotice nad Opavou, Nové Heřminovy, Oborná
Bruntál	1993	-36	Nová Pláň
Bučovice	1992	-262	Kojátky
Bučovice	1994	-75	Kojátky
Bučovice	2000	-474	Mouřínov
Bystřice nad Pernštejnem	1992	-866	Písečné, Věchnov, Velké Janovice, Ždánice
Bystřice pod Hostýnem	1992	-494	Vítonice
Bystřice pod Hostýnem	1993	-221	Blazice
Bystřice pod Hostýnem	1994	-260	Mrlínek
Česká Kamenice	1992	-355	Kunratice, Srbská Kamenice
Česká Kamenice	1993	-201	Janská
Česká Lípa	1992	-228	Kozly, Kvítkov
Česká Lípa	2005	54	Častolovice
Česká Skalice	1993	-156	Říkov
Česká Třebová	1992	-288	Přívrat
Česká Třebová	1998	-521	Semanín
Český Těšín	1998	-988	Chotěbuz
Děčín	1992	-794	Kámen, Ludvíkovice
Děčín	1997	-434	Těchlovice
Dobříš	1992	-259	Rybníky
Doksy	1994	-80	Tachov
Františkovy Lázně	1992	-99	Pouстка
Frýdek-Místek	1992	-1 219	Sviadnov
Frýdlant	1992	-506	Dětrichov
Frýdlant	1993	-405	Kunratice
Fulnek	1992	-1 209	Hladké Životice, Vrchy
Fulnek	1998	-561	Kujavy
Havlíčkův Brod	1993	-416	Hurtova Lhota, Vysoká, Ždírec
Heřmanův Městec	1992	-244	Klešice
Heřmanův Městec	1993	-108	Úherčice
Hlučín	1992	-671	Dobroslavice
Hlučín	1993	-1 821	Kozmice
Hodonín	1992	-2 509	Lužice
Horšovský Týn	1995	66	Oplotec
Hradec nad Moravicí	1994	-888	Branka u Opavy
Humpolec	1994	-128	Horní Rápotice
Hustopeče	1998	-331	Kurdějov
Cheb	1995	-4	Pomezí nad Ohří
Choceň	1992	-226	Nasavrky, Plchovice
Choceň	1994	-395	Běstovice
Chrastava	1992	-558	Nová Ves
Jablunkov	1994	-3 762	Návsí
Jablunkov	2001	-805	Písečná

¹⁾ obce, části obce event. oprava dřívějších nepřesností

Změny v administrativním vymezení vybraných měst

pokračování

Město	Územní změna (kladná hodnota v počtu obyvatel = připojení ¹⁾ , záporná hodnota v počtu obyvatel = odpojení ¹⁾)		
	k 1.1.	počet obyvatel	obec
Jemnice	1992	-146	Lomy
Jemnice	1993	-943	Bačkovice, Lhotice, Lovčovice, Menhartice, Radotice, Slavíkovice
Jihlava	1992	-427	Cerekvička-Rosice, Čížov, Rančířov
Kaplice	1994	-338	Střítež
Karlovy Vary	1994	-184	Hory
Králův Dvůr	2003	231	Zahořany
Krnov	1992	-161	Býkov-Láryšov
Kroměříž	2001	-317	Šelešovice
Lanškroun	1992	-528	Sázava
Letovice	1992	-280	Lazinov, Michov
Liberec	1993	-814	Dlouhý Most, Jeřmanice
Lipník nad Bečvou	1992	-774	Týn nad Bečvou
Lipník nad Bečvou	2000	-682	Jezernice
Litoměřice	1992	-148	Hlinná, Kamýk
Litoměřice	1993	-146	Mířejovice
Litovel	2001	131	Savín
Louny	1992	-1 870	Dobroměřice, Lištany, Vršovice
Luhačovice	1993	-185	Podhradí
Milevsko	1992	-147	Přeborov
Milovice	1992	5	Mladá
Milovice	1996	246	Benátecká Vrutice
Mladá Boleslav	1993	-389	Josefův Důl
Mladá Boleslav	1995	-246	Kosmonosy
Moravská Třebová	1992	-407	Gruna, Malíkov, Radkov
Moravské Budějovice	1992	-563	Dolní Lažany, Vícenice, Zvěrkovice
Moravské Budějovice	1994	-196	Častohostice
Nejdek	1992	-227	Vysoká Pec
Nové Město na Moravě	1992	-1 233	Křídla, Vlachovice, Zubří, Nová Ves
Nový Bor	1992	-263	Slunečná, Svojkov, Chotovice
Nový Bor	1993	-83	Radvanec
Nový Jičín	1993	-523	Životice u Nového Jičína
Nový Jičín	1994	-1 805	Šenov
Nýrsko	1992	-101	Hamry
Odolena Voda	1992	-221	Veliká Ves
Odry	1994	-696	Jakubčovice nad Odrou
Odry	1995	-838	Vražné, Jakubčovice nad Odrou
Olomouc	1993	-1 516	Bystrovany, Samotíšky
Olomouc	1995	-1 202	Křelov-Břuchotín
Opava	1992	-649	Chvalíkovice
Ostrov	1992	-147	Krásný Les
Pacov	1992	-324	Těchobuz, Zhořec
Pardubice	1992	-235	Spojil
Pardubice	1994	-236	Srnojedy
Pardubice	1996	-291	Rybitví
Pelhřimov	1992	-88	Krasíkovice
Pelhřimov	1993	-217	Mezná, Čelistná
Pelhřimov	1994	-59	Dubovice
Pízeň	2003	912	Lhota, Malesice
Prachatice	1994	134	Oseky
Příbor	1992	-653	Trnávka
Rokycany	1994	-442	Litohlavy
Rosice	1992	-927	Tetčice
Slaný	1994	-293	Studeněves

¹⁾ obce, části obce event. oprava dřívějších nepřesností

Změny v administrativním vymezení vybraných měst

dokončení

Město	Územní změna (kladná hodnota v počtu obyvatel = připojení ¹⁾ , záporná hodnota v počtu obyvatel = odpojení ¹⁾)		
	k 1.1.	počet obyvatel	obec
Slavičín	1992	-1 132	Rudimov, Lipová, Šanov
Slavičín	1999	-364	Petrůvka
Slavičín	2000	-572	Rokytnice
Slavičín	2001	-405	Bohuslavice nad Vláří
Sokolov	1992	-189	Těšovice
Strakonice	1992	-266	Droužetice, Mutěnice
Stříbro	1992	-639	Benešovice, Sulislav, Vranov, Kšice
Stříbro	2001	-301	Sytno
Stříbro	2002	-33	Benešovice
Sušice	1993	-121	Dobruška
Sušice	1994	-168	Podmokly
Světlá nad Sázavou	1992	-103	Druhanov
Světlá nad Sázavou	1998	-430	Nová Ves u Světlé
Šternberk	1992	-628	Horní Loděnice, Lužice
Šternberk	1993	-161	Komárov
Šternberk	1994	-169	Řídeč
Telč	1992	-1 207	Borovná, Doupě, Dyjice, Horní Myslová, Mysletice, Olší, Radkov, Strachoňovice, Vanov, Vanůvek, Volevčice, Zadní Vydří, Zvolenovice
Tišnov	2002	-7	Předklášteří
Trmice ²⁾	1994	2 238	Ústí nad Labem
Třebechovice pod Orebem	1992	-279	Blešno
Třebíč	1993	-497	Kožichovice, Okřešice
Třebíč	1995	-445	Střítež
Třešť	1992	-415	Jezdovice, Panenská Rozsádka, Třešnice
Třinec	1995	-3 666	Vendryně
Třinec	2000	-1 354	Ropice
Ústí nad Labem	1994	-2 238	Trmice
Valašské Klobouky	1992	-435	Křekov, Vlachova Lhota
Valašské Klobouky	1993	-313	Tichov
Velké Meziříčí	1992	-3 446	Baliny, Březejc, Dolní Heřmanice, Jabloňov, Lavičky, Martinice, Oslavice, Osově, Petráveč, Ruda, Uhřínov, Videň
Veselí nad Moravou	2003	5	Vnorovy
Vitkov	1992	-1 077	Čermná ve Slezsku, Větrkovice
Vodňany	1993	-240	Stožice
Vsetín	1992	-1 189	Janová, Ústí
Vsetín	1999	-712	Lhota u Vsetína
Vysoké Mýto	1992	-509	Domoradice, Hrušová
Vysoké Mýto	2003	158	Domoradice
Vyškov	1995	-414	Rostěnice-Zvonovice
Zábřeh	1992	-363	Drozdov
Zlín	1992	-214	Karlovice
Zlín	1993	-1 122	Březnice
Zlín	2001	-346	Ostrata
Znojmo	1992	-764	Nový Šaldorf-Sedlešovice
Znojmo	1993	-2 203	Dobšice
Znojmo	1998	-1 007	Suchohrdly u Znojma
Žatec	1993	-841	Čeradice, Libočany, Zálužice, Bitozeves
Žatec	1996	-196	Staňkovice
Žďár nad Sázavou	1992	-2 401	Cikháj, Jámy, Lhotka, Počitky, Polnička, Račín, Sazomín, Sklené, Vatín, Vysoké

¹⁾ obce, části obce event. oprava dřívějších nepřesností

²⁾ město vzniklo k 1.1.1994 odpojením od Ústí nad Labem